

Sagsnummer 15-31020-000003

Høringsvar og kommentar til Ændringsbekendtgørelse vedr. sædekorn, grønsags- og markfrø

Det drejer sig først og fremmest om fødevarerforsyningen. Da de eksisterende frøregler blev udviklet gjorde de stor nytte ved at effektivisere landbruget gennem at rense frøet for ukrudt og sikre en passende sortsrenhed. Det er nu rutine i frøbranchen og sortudviklingen er blevet så ekstremt ensartet at der ikke er en naturlig dynamik i sorterne længere. Vi har fået et industrielt landbrug hvor sorten er en faktor og dyrkningsbetingelserne tilpasser man med tekniske midler. Resultatet er at jordbruget har mistet sin diversitet som skal være stødpude mod klimaforandringer og andre fremtidige udfordringer.

Bekendtgørelsesændringerne for sædekorn, markfrø og grønsager er et skridt i den rigtige retning, idet den tillader privatpersoner at bevare og bytte frø lovligt. Frøreglerne er i praksis en hindring for at bevare jordbrugets plantegenetiske ressourcer uden for genbanker. Derved mister vi sikkerhed for tilstrækkelig tilpasset diversitet under de kommende klimaforandringer. *Der bliver jo ikke længere forædlet afgrøder for andet end korn og græs i Danmark.* Det er traditionelt forædlerne der har forvaltet jordbrugets genetiske diversitet, men nu er der flere andre aktører på banen.

Danmark har tiltrådt konventionen om biologisk diversitet, hvori vi forpligter os til at bevare den nationale biologiske mangfoldighed i såvel i naturen som i jordbruget. Ydermere har vi tiltrådt den Internationale Traktat for Plantegenetiske Ressourcer for Fødevarer og Landbrug, som ligeledes forpligter.

Artikel 4 – Almindelige forpligtelser. Hver kontraherende part skal sørge for, at dens love, forskrifter og procedurer opfylder de forpligtelser, der påhviler den i henhold til denne traktat (ITPGRFA).

Artikel 5.1 c; afhængig af tilfældene fremme eller støtte landbrugernes og lokalsamfundenes indsats for at forvalte deres plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug og bevare disse på bedriften.

I artikel 6 behandles ”en bæredygtig udnyttelse af plantegenetiske ressourcer for fødevarer og landbrug”, og jeg nævner her nogle centrale meninger for ikke at kopiere hele traktaten som Fødevarerministeriet godt kender:

- a) Indførelse og opretholdelsen af forskelligartede landbrugssystemer, der letter den bæredygtige udnyttelse af den biologiske mangfoldighed.
- b) maksimere den intra- og interspecifikke variation til fordel for landbrugerne, især dem, der skaber og anvender deres egne sorter og følger økologiske principper for at opretholde jordfrugtbarheden og bekæmpe sygdom, ukrudt og skadedyr
- c) fremme planteavl, der med landbrugernes deltagelse - kan styrke muligheden for at udvikle sorter, der er særligt tilpasset de forskellige sociale, økonomiske og økologiske vilkår
- d) udvidelse af den genetiske base af afgrøder og forøgelse af mangfoldigheden af det genetiske materiale, der stilles til landbrugernes rådighed
- e)
- f) tilskyndelse til en større udnyttelse af mangfoldigheden af sorter og arter i forvaltningen, bevaringen og den bæredygtige udnyttelse af afgrøder på bedriften og skabelse af snævre bånd mellem planteavl og landbrugsudvikling med henblik på at mindske afgrødernes sårbarhed og den

genetiske erosion og fremme en forøgelse på verdensplan af fødevareproduktionen, der er forenelig med en bæredygtig udvikling

Her er nævnt en række tiltag til at fremme udnyttelse af den biologiske mangfoldighed som ikke involverer kommercielle forædleres deltagelse, men som ikke kan lade sig gøre i Danmark på grund af sorts- og frølovgivningen.

Det er jo ofte sådan at de beslutninger der træffes på bedrift og virksomheds niveau nødvendigvis er dem der er bedst for samfundet. Her er det er jo overordnet fødevarer sikkerheden det gælder. Det er i hvert fald i den ånd traktaten er udarbejdet.

Man vil sikkert afvise dette som udenfor bekendtgørelsens område, men problemet er at man forsøger at tilpasse den tidligere produktionsrettede lovgivning og dermed slæber man dens ånd med. Den ånd anser al variation som et onde der skal undgås. Derfor løser man ikke den basale interessekonflikt og afskærer et potentiale for bæredygtig innovation.

Med venlig hilsen

Gert Poulsen

Privatperson